

Rendkívüli kiadás.

Szerkesztési iroda:
Nagybecskerek Zápolya-
utca 1. hová a lap szel-
lemi részét illető min-
den közlemény intézendő.

Kiadóhivatal:
Pleitz Fer. Pál könyv-
nyomdája Nagybecske-
rek, Zápolya-u. 1. hová
a hirdetések, előfizetések
és a lap szétküldésére
vonatkozó felszólalások
intézendők. Telefon 21.

TORONTÁL

POLITIKAI NAPILAP.

Főszerkesztő: dr. Brájer Lajos.

Felelős szerkesztő: Somfai János.

Előfizetési árak:
Egész évre — — 24 K
Félévre — — — 12 K
Negyedévre — — 6 K
Egyes szám ára 8 fillér.

Hirdetéseket
a kiadóhivatal vesz föl
Azonkívül az összes hir-
::: detési irodák. :::
Megjelenik vasár- és
ünnepnapok kivételével
mindennap d. u. 5 órakor

Nagybecskerek, 1914.

XLIII. évfolyam, 166. szám.

Péntek, július 24.

Ultimátum Szerbiának.

A monarchia tegnap este ultimátumot intézett Szerbiához. — Negyvennyolc óra alatt választ követel. — A legteljesebb és legmesszebbmenő elégtételt követeli.

Budapest, jul. 24. (A „Torontál” eredeti távirata.) A Szerbiával szemben főnálló lehetetlen és türehtelen helyzetben ma végre megtörtént a döntő lépés. A monarchia követe tegnap este 6 órakor átadta Belgrádban monarchiánk ultimátumszerű jegyzékét, amely a monarchia méltóságának megfelelő legenergikusabb és leghatározottabb hangon a legmesszebbmenő és legteljesebb elégtételt követeli Szerbiától, miután kiderült, hogy a szerajevói gaz merénylet szervezése Szerbiából ered.

Az alábbiakban bő kivonatban közöljük a monarchiának Szerbiához intézett ultimátumát s az ultimátum átadásának körülményeit:

Tisza István gróf miniszterelnök megismerteti az ultimátumot az újságírókkal.

Budapest, jul. 24. (A „Torontál” eredeti távirata.) Ma éjjel 12 óra felé Tisza István gróf miniszterelnök magához kérte a fővárosi lapok szerkesztőit és felolvasta előttük a Szerbiához intézett demarche szövegét, amely ultimátum természetével bír, amennyiben a két kormány között ebben a kérdésben több jegyzékváltás nem lesz.

Az ultimátum.

Az ultimátum maga három részből áll.

Az első rész figyelmezteti Szerbiát, hogy az annexió idején 1909 május 31-én a következő kijelentést tette a császári és királyi kormány előtt:

Szerbia elismeri, hogy Bosznia-Hercegovinában az annexió befejezett tény és hogy ez az annexió Szerbia jogait semmiben sem érintette és hogy alkalmazkodni fog a hatalmaknak a berlini szerződés 25-ik cikkében foglalt határozataihoz. A szerb kormány ahelyett, hogy beváltotta volna az 1909 május 31-iki deklarációjában vállalt ünnepélyes kötelezettségét, mitsem tett a mozgalom elnyomására. Tétlenül tűrte a különböző egyesületek, szervezetek monarchiaellenes magatartását, a sajtó féktelen hangját, katontiszteknek és állami hivatalnokoknak felforgató cselekedetekben való részvételét.

A június 25-iki merénylet tettesének vallomásából kiviláglik hogy

az összeesküvést Belgrádban szőtték,

a náluk levő és a merénylethez használt fegyvereket a Narodna Obrana kötelékébe tartozó szerb tisztektől és hivatalnokoktól

kapták és végre ezeknek a fegyvereknek Boszniába való eljuttatását a szerb határ-
szolgálat formális közreműködésével haj-
tották végre. A vizsgálat ezen kiderült
eredményei szerint lehetetlen hogy a csá-
szári és királyi kormány továbbra is a vá-
rakozás és béketűrés álláspontján ma-
radjon.

Ezért, hogy az 1909. évi Szerbia ré-
széről vállalt kötelezettségnek újabb ün-
nepélyes formát adjon, a császári és ki-
rályi kormány a szerb kormánytól a kor-
mány hivatalos lapjának július 26-iki
számában

a következő nyilat-
kozatot követeli:

A szerb kormány elítéli az Ausz-
tria-Magyarország ellen irányuló propa-
gandát, vagyis azon irányzat összes-
ségét, amely végeredményében az osztrák
magyar monarchiához tartozó egyes te-
rületek elszakítását célozzák és szintén
fájlalja ezen bűnös üzemek gyászos kö-
vetkezményeit.

A királyi kormány továbbá öszin-
tén sajnálja, hogy szerbek és szerb hi-
vatalnokok résztvettek ebben a propa-
gandában és ezzel megzavarták azon jó
szomszédi viszonyt, melynek betartá-
sára magát a szerb királyi kormány az
1909. évi május 31-iki nyilatkozatában
ünnepélyesen kötelezte. A királyi kor-
mány helyteleníti és elutasítja magá-
tól az Ausztria-Magyarország bármely
része lakóinak sorsába való beavatko-
zás minden gondolatát és a legnagyobb
szigorral jár el az ez ellen vétőkkel
szemben. Ez a nyilatkozat egyidejűleg
őfelsége a szerb király napiparancsá-
ban hozatik a hadsereg tudomására és
a hadsereg hivatalos lapjában közzé-
tétetik.

Ezenkívül

kötelezi magát a szerb
királyi kormány

a következőkre:

1. Megakadályoz minden olyan ki-
adványt, mely a monarchia elleni gyü-
löletre izgat és megvető.

2. Azonnal feloszlatja a Narodna
Obrana nevű egyesületet és elkobozza
a propaganda összes eszközeit, nyomtat-
ványait. Minden olyan társaság és
szervezet ellen eljár, mely az osztrák-
magyar monarchia elleni propagandával
foglalkozik. A királyi kormány gondos-
kodni fog róla, hogy a feloszlatott egye-
sületek sem más név alatt, sem más for-
mák között ne folytathassák működé-
süket.

3. Kiküszöböli a szerb közigazgatás-
ból tantestületekből és tanszerekből
mindazt, ami az Ausztria-Magyarország

elleni propagandát terjeszti, vagy arra
alkalmas.

4. Eltávolítja a hadseregből és az
állami hivatalokból mindazon tiszteteket
és hivatalnokokat, kik résztvesznek a
monarchia elleni propagandában. A csá-
szári-királyi kormány fentartja magá-
nak, hogy ezek neveit és cselekedeteit kö-
zölje a szerb kormánynyal.

5. Elfogadja a császári, királyi kor-
mány szerveinek Szerbiában való köz-
reműködését a monarchia területi ép-
sége ellen irányuló felforgató mozgalom
leküzdése körül.

6. Birói vizsgálatot indít a jun-
28-iki összeesküvés szerb területen levő
részei ellen. Ebben a vizsgálatban a
császári, kir. kormány által kiküldött
hatósági szervek is résztvesznek.

7. Sürgősen elfogadja a szerb kor-
mány Dankosich Vria őrnagyot és az
állítólagos Cigánievits Milán nevű szerb
hivatalnokot.

8. Hatékony intézkedésekkel meg-
akadályozza a szerb hatósági közegek-
nek fegyverek, robbanószerek határon
átesempészése körüli közreműködését.
Elbocsátja és szigorúan megbünteti a
sabáci és a hosnici határ-
szolgálatot tel-
jesítő közegeket, kik a szerajevói bün-
tetteseknek megengedték a határ átlépé-
sét és ezáltal segítségükre voltak.

9. Magyarázatot ad a császári és
királyi kormánynak szerb hivatalno-
koknak úgy Szerbiában, mint az ország
határain kívül tett igazolhatatlan nyi-
latkozataiért.

10. Késedelem nélkül értesíti a
császári és királyi kormányt a fent el-
sorolt rendszabályok foganatosítása tár-
gyában és a császári és királyi kormány

legkésőbb szombaton, 25-én
este 6 óráig várja a szerb ki-
rályi kormány választát.

Belgrádban oktatták ki
a merénylőket.

A harmadik részben a jegyzék több
pontban beszámol a szerajevói törvény-
szék által Princip és társai ellen indított
vizsgálat eredményéről, melyben megvan-
nak a bizonyítékok arra nézve, hogy
Belgrádban oktatták ki a merénylőket,
hogy Dankosich Vria Princippel lövő-
gyakorlatokat végeztetett a Belgrád mel-
letti erdőben és hogy az összes bombák a
kragujeváci arzenálból származnak.

A demarche bejelentése
a képviselőházban.

Tisza István gróf miniszterelnök
kijelentette, hogy a mai ülésen bejelen-
ti a demarchot a képviselőházban és hogy azt
az ellenzék vita tárgyává teheti.

